

**Commissie Overleg en Voorlichting
Milieuhygiëne Vliegbasis Leeuwarden**

Secretariaat:
Postbus 40184
8004 DD ZWOLLE
telefoon: 038-4572401
telefax: 038-4572399
mh.mudde@mindef.nl

VERSLAG

Dertigste vergadering Commissie Overleg en Voorlichting
Milieuhygiëne Vliegbasis Leeuwarden van 3 december 2007

Aanwezig :

Dhr. P. Adema (voorzitter)	Gedeputeerde Provincie Fryslân
Dhr. A.L. Bennen	Gemeente Leeuwarden
Dhr. A.J. Bousema	Omwonenden Tytsjerksteradiel
Mevr. G. van Delft-Jaasma	Burgemeester Gemeente Menaldumadeel
Kol A. Den Drijver	Commandant Vliegbasis Leeuwarden
Mevr. F. Haites	Wethouder Gemeente Leeuwarderadeel
Elnt W.J. H. Ter Horst	Commando Luchtstrijdkrachten Hoofd Sectie Geluidhinder
Kap W.K. Lageveen	Luchtverkeersbeveiliging Vliegbasis Leeuwarden
Dhr. T. Miedema	Provincie Fryslân
Dhr. drs. M.H. Mudde (secretaris)	Dienst Vastgoed Defensie Directie Noord
Dhr. F. Peen	VROM Inspectie Noord
Maj K. F. Regnery	Vliegbasis Leeuwarden Hoofd Staf Voorlichting
Mevr. H. Rijpstra	Wethouder Tytsjerksteradiel
Dhr. G. Verf	Omwonenden Menaldumadeel
Dhr. G.F.J. Veldman	Omwonenden Leeuwarderadeel
Dhr. drs. Kl.Vos	Milieuplatform Leeuwarden

5 belangstellenden

Afwezig:

Dhr. K.D. Stormer	Omwonenden Leeuwarden (wordt niet vervangen)
Mevr. Y. Bleize	Wethouder Gemeente Leeuwarden (wordt vervangen door dhr. Bennen)
Dhr. Tilstra	VROM Inspectie Noord (wordt vervangen door dhr. Peen)
LtKol Mr. H. Faber	Commando Luchtstrijdkrachten (wordt vervangen door Elnt Ter Horst)
Maj G. E. Van der Meijden	Hoofd Luchtverkeersbeveiliging (wordt vervangen door Kap Lageveen)

1. Opening:

De voorzitter opent de vergadering, heet de aanwezigen welkom en stelt zich zelf voor als Gedeputeerde Milieu van de Provincie Fryslân. Hij heeft al een kennismakingsbezoek gebracht aan de Vliegbasis Leeuwarden en daarbij een goede indruk gekregen van de invloed die de basis heeft op de omgeving en omgekeerd.

2. Mededelingen:

* **De secretaris** doet mededeling van de verhinderde leden en hun vervanging. Voorts deelt hij mede dat mevr. Regnery vandaag voor het eerst aanwezig is. Zij is dhr. Sikkens opgevolgd als Hoofd Staf Voorlichting van de Vliegbasis Leeuwarden. Dhr. Vos neemt vandaag afscheid van de commissie en

heeft in verband daarmee een traktatie meegebracht. Hij zal als vertegenwoordiger van het Milieuplatform Leeuwarden in de commissie worden opgevolgd door mevr. Van Lieshout.

- * De vergaderstukken zijn toegezonden met de agenda en het verslag van de vorige vergadering.
- * Uitgereikt is de klachtenrapportage betreffende de maand oktober. Besloten wordt deze te agenderen voor de volgende vergadering.

3. **Suggesties voor te bespreken onderwerpen.**

Door de leden van de commissie worden geen onderwerpen ingebracht.

4. **Inventarisatie gesprekspunten publiek.**

Er wordt geen gebruik gemaakt van het spreekrecht van het publiek.

5. **Verslag vorige vergadering.**

Het verslag van de op 23 mei 2007 gehouden negenentwintigste vergadering van de commissie (toegezonden als *nr.LW/07.30/1*) wordt goedgekeurd met de volgende wijziging:

- * Blz. 5, ag.pt. 12, 7^e regel: "Leeuwarden" moet zijn "Eindhoven".

Naar aanleiding van het verslag wordt het volgende opgemerkt:

- * Blz. 3, ag.pt. 8.1, 4^e regel: **De secretaris** merkt op dat door dhr Verf per email vragen zijn gesteld betreffende de wijze van registreren van de zogenoemde "veelklagers". Dit onderwerp zal aan de orde komen in de presentatie van dhr. Ter Horst over het nieuwe landelijke klachtenformulier (*ag.pt. 8.4*)
- * Blz. 4, ag.pt. 9, 2 regel: **Dhr. Verf** vraagt welke taken van de vliegbasis Volkel het niet mogelijk maken om deze basis te betrekken bij de oefening Frisian Flag. **Dhr. Den Drijver** antwoordt dat de vliegbasis Volkels voornamelijk minder geschikt is vanwege de grotere afstand tot het oefengebied (de Noordzee) en de beperktere stallingruimte.
- * Blz. 5, ag.pt. 12, 6^e regel: **Dhr. Verf** vraagt of het Kabinetbesluit betreffende de voortzetting van de Nederlandse militaire operaties in Afghanistan volgend jaar wederom consequenties heeft voor de uitvoering van de FWIT- oefening. **Dhr. Den Drijver** antwoordt dat de stationering van de Luchtmacht in Afghanistan niet de enige reden is geweest voor het niet doorgaan van de FWIT oefening in 2007. In 2008 kan de voorbereiding en uitvoering van de oefening qua tijdplanning wel worden gecombineerd met de operaties in Afghanistan.
- * Blz. 5, ag.pt. 13, 7^e regel: **Dhr. Verf** vraagt of de COVM invloed kan uitoefenen op de inzet van het aan te schaffen extra tankvliegtuig bij oefeningen die relatief veel hinder veroorzaken, zoals FWIT, Frisian Flag en het avondvliegen. **Dhr. Den Drijver** antwoordt dat er geen nieuw tankvliegtuig wordt aangeschaft, maar een DC10, die het huidige gebruik van de 2 beschikbare tankers als militair transportvliegtuig voor een deel kan vervangen. Hierdoor komt er meer tankercapaciteit beschikbaar, die ingezet kan worden bij oefeningen. Daarbij zal het vooral gaan om een landelijke vermindering van het aantal starts en landingen. De inzet bij specifieke oefeningen zoals Frisian Flag en FWIT is minder geschikt, vanwege de relatief korte duur en de grote verscheidenheid van de daarbij uit te voeren vluchten. Naar verwachting zal het tankvliegtuig wel kunnen worden ingezet bij het avondvliegen. **Dhr. Den Drijver** zal de volgende vergadering de commissie nader informeren. (*toevoegen aan aandachtspuntenlijst*).

6. **Lijst van aandachts- en actiepunten (nr. LW/06.28/2).**

De voorzitter stelt de aandachts- en actiepunten aan de orde, voor zover deze niet zijn afgedaanc.q. zijn geagendeerd zijn voor deze vergadering:

- * Punt 2a: Evalueren geluidcontour, beoordelen rapportage 2006.

Dhr. Verf vraagt waarom de jaarcontour betreffende 2006 nog niet beschikbaar is. **Dhr. Ter Horst** antwoordt dat het NLR door technische problemen achterstand heeft opgelopen in het landelijke programma voor de uitvoering van de berekeningen van de jaarcontouren. Hij verwacht dat de rapportage betreffende 2006 in het voorjaar van 2008 beschikbaar is.

7. **Ingekomen/opgevraagde/verzonden stukken.**

- 7.1 Brief Gedeputeerde Staten van Fryslan van 1 oktober 2007 betreffende de opvolging van dhr. Baas door dhr. Adema (als gedeputeerde en voorzitter van de COVM) (*toegezonden als nr. LW/06.30/4*).
- 7.2 Brief secretaris aan Staatssecretaris van Defensie van 7 juni 2007 met aanbieding jaarverslag COVM

vliegbasis Leeuwarden (toegezonden met verslag vorige vergadering als nr. LW/06.30/5).

7.3 Beschikking Staatssecretaris van Defensie van 22 mei 2007 betreffende artikel 34 ontheffing Luchtvaartwet ten behoeve van Hawker Hunter (toegezonden als nr. LW/06.30/6).

7.4 Brief Ministerie van Defensie van 25 juli 2007 betreffende de goedkeuring van de begroting voor 2007 (nr. LW/06.30/7).

Besloten wordt de bovengenoemde brieven voor kennisgeving aan te nemen.

8. Klachtenbehandeling.

8.1 Klachtenoverzichten Staf Voorlichting vliegbasis Leeuwarden.

* Overzicht april 2007 (toegezonden als nr. LW/06.30/3a):

Dhr. Verf vraagt naar aanleiding van het gestelde bij klacht nummer 49V ('ondanks uitleg toch klacht') of het wel eens voorkomt dat een klacht wordt ingetrokken. **Dhr. Ten Horst** antwoordt dat in sommige gevallen de klagers na de gegeven uitleg zelf aangeven, dat ze afzien van de klacht. In een dergelijk geval wordt dat aangegeven in de omschrijving maar het contact wordt wel in rapportage opgenomen.

* Overzicht mei 2007 (toegezonden als nr. LW/06.30/3b):

Dhr. Veldman stelt dat de Alpha Scramble QRA (*Quick Reaction Alert*) van 12 mei gelet op het grote aantal klachten (10) veel impact heeft gehad op de omgeving, waarschijnlijk vanwege het ongebruikelijke tijdstip (zaterdagavond) en de afwijking van de reguliere activiteiten. **Dhr. Den Drijver** antwoordt dat deze scramble betrekking had op het onderscheppen van een Duits sportvliegtuigje dat, doordat de piloot onwel was geworden, zich niet via de radio had gemeld bij de verkeersleiding. De F16 vlieger heeft boven Leeuwarden het eerste visuele contact met het sportvliegtuigje gemaakt en heeft daarbij moeten rondcirkelen boven de stad, wat veel klachten heeft veroorzaakt.

* Overzicht juni 2007 en juli 2007 (toegezonden als nr. LW/06.30/3c en LW/06.30/3d):

Dhr. Verf is verheugd over het lage aantal klachten dat in de maanden juni (5) en juli (eveneens 5) is ingediend en vergelijkt dat met dezelfde periode in 2006 waarin het aantal klachten 319 bedroeg. Volgens hem illustreert dit, dat het mogelijk is om zodanig te opereren dat de omgeving relatief weinig hinder ondervindt. Het betekent wel dat de luchtmacht terughoudend moet zijn met het uitvoeren van oefeningen die afwijken van het reguliere gebruik. Hij hoopt dat deze trend de laatste maand zal worden voortgezet, zodat 2007 in dit opzicht als topjaar geboekt kan worden.

Dhr. Den Drijver stelt dat hij ook blij is met het lage aantal klachten. Hij voegt daar wel aan toe dat hij minder tevreden is over de achterliggende oorzaken. In de zomerperiode van 2006 zijn door allerlei oorzaken te weinig F16 jachtvliegtuigen beschikbaar geweest, waardoor de vliegers onvoldoende uren hebben kunnen maken. Aan het lage aantal klachten kunnen dan ook geen conclusies worden verbonden voor het komende jaar. De Luchtmacht probeert de hinder zoveel mogelijk te beperken, maar voor de zomer van volgend jaar staan diverse activiteiten (FWIT, Frisian Flag, Open dagen) op het programma die in 2006 niet hebben plaatsgevonden.

* Overzicht augustus 2007 (toegezonden als nr. LW/06.30/3e):

Dhr. Verf stelt dat in het overzicht abusievelijk is vermeld dat 1 klager 5 maal heeft geklaagd met 9 klachtenmomenten. Volgens hem moet dat zijn: 16 klachtenmomenten. Mevr. Regnery zal dat uitzoeken (toevoegen aan aandachtspuntenlijst). **Dhr. Veldman** wijst erop dat op 7 augustus klachten zijn ingediend door bewoners van de niet vaak in de overzichten voorkomende plaatsen Britsum en Ferwerd. Waarschijnlijk komt dit door het gebruik van de naverbrander. Hij vraagt of kan worden uitgelegd, in welke gevallen dat gebruik nodig is en in welke gevallen het kan worden vermeden. **Dhr. Den Drijver** antwoordt dat de naverbrander zo weinig mogelijk wordt gebruikt. Dit wordt bepaald door het gewicht van het vliegtuig bij de start. Als extra brandstof en apparatuur voor het uitvoeren van de taak wordt meegenomen, kan het maximale gewicht om zonder naverbrander te kunnen starten worden overschreden.

* Overzicht september 2007 (toegezonden als nr. LW/06.30/3e).

Dhr. Veldman wijst op klacht nr. 100V, waarin melding wordt gemaakt van hinder door de uitstoot van vliegtuigen. **Mevr. Regnery** antwoordt dat soms bij oostenwind in Marssum een kerosinelucht kan worden waargenomen, afkomstig van vliegtuigen die gereed staan voor de start.

8.2 Afschriften schriftelijk ingediende/afgedane klachten.

Er is geen correspondentie betreffende klachten ontvangen

8.3 Jaarverslag geluidhinderklachten 2006

Naar aanleiding van het door de Sectie Geluidhinder van de Luchtmacht opgestelde landelijke klachtenoverzicht over het jaar 2006 (*toegezonden als nr.LW/06.30/9*) wordt het volgende opgemerkt: **Dhr. Vos** vraagt naar een uitleg van het in de rapportage gehanteerde begrip “inrichtinggebonden klachten”. **Dhr. Ter Horst** antwoordt dat dit alle klachten zijn die betrekking hebben op de activiteiten van de vliegbasis. Dus alles betreffende startende en landende vliegtuigen, maar ook de grondgebonden activiteiten, zoals proefdraaien, bewakingshonden etc. De zogenoemde transitovluchten (overvliegende vliegtuigen niet betrokken bij een start of landing) horen daar niet bij. **Dhr. Verf** is het opgevallen dat op bladzijde 17, 3^e regel onverbloemd wordt gesteld dat de FWIT heeft bijgedragen aan de stijging van het aantal klachten. Hij wijst erop dat in het verleden (krantenartikel februari 2006) de Klu nog terughoudend was met het leggen van een rechtstreeks verband tussen de FWIT oefening en de toename van de geluidhinder.

8.4 Stand van zaken nieuw landelijk klachtenformulier

Door **dhr. Ter Horst** wordt een presentatie gegeven betreffende de taken en werkwijze van de sectie Geluidhinder van het Commando Luchtstrijdkrachten en het recentelijk ontwikkelde nieuwe format van de klachtenrapportages. Het is de bedoeling dat dit format vanaf begin volgend jaar landelijk te gaan gebruiken. Op een vraag van **dhr. Verf** geeft hij aan dat in het nieuwe formulier op een andere wijze zal worden omgegaan met de klachten van de zogenoemde ‘veelklagers’. In de huidige systematiek wordt per maand maximaal 1 klacht per persoon opgenomen in het overzicht, onder afzonderlijke vermelding van het totale aantal klachten van die persoon in een voetnoot. Hiervoor is gekozen om te voorkomen dat door de inbreng van 1 persoon het inzicht in het klachtenpatroon wordt verstoord. In de nieuwe rapportage wordt hier een wijziging in aangebracht in die zin dat inzicht gegeven zal worden in zowel de kwalitatieve klachten (aantallen klachten van verschillende personen) en kwantitatieve klachten (enkele personen die veel klachten indienen). Daarbij zal worden gebundeld per gebeurtenis of activiteit. Op deze wijze kan gericht beleid worden gevoerd om het aantal klachten te verminderen. Personen die veel klachten indienen worden bezocht door medewerkers van Staf Voorlichting.

Mevr. Haites valt het op dat op de getoonde sheet van het nieuwe formulier in de betreffende kolom een klacht als vermijdbaar is aangemerkt. Zij merkt op dat in de overzichten van de vliegbasis Leeuwarden de klachten vrijwel nooit als vermijdbaar zijn aangeduid. **Dhr. Ter Horst** antwoordt dat de meeste klachten inderdaad niet te vermijden zijn, aangezien deze betrekking hebben op regulier en toelaatbaar gebruik van de vliegbasis. Toch komt het wel voor dat een klacht als vermijdbaar is aangemerkt. Bij Leeuwarden was dat bijvoorbeeld het geval bij het relatief grote aantal klachten over het optreden van het demonstratieteam Blue Angels op de dag voorafgaand aan de Open Dagen van Luchtmacht. **Dhr. Verf** vraagt of in het nieuwe overzicht naast de gehanteerde postcodes ook, zoals op het huidige overzicht, de plaatsnamen vermeld kunnen worden. **Dhr. Ter Horst** antwoordt dat dergelijke aanpassingen zeker mogelijk zijn. Hij stelt evenwel voor om nu eerst ervaring op te doen met het huidige format en in een aantal besprekingen in de COVM het formulier te evalueren en verdere verbeteringen door te voeren.

9 Avondvliegen

Dhr. Den Drijver zet desgevraagd uiteen dat, zoals was toegezegd door zijn voorganger, dit najaar het avondvliegen bij wijze van proef enige tijd is uitgevoerd op de wijze die was voorgesteld door de COVM op grond van de door de omwonendenvertegenwoordigers gehouden enquête. Dat wil zeggen een groter aantal weken met twee avonden met twee waves in plaats van een kleiner aantal weken met vier avonden met twee waves. Gebleken is dat dit ten koste gaat van de effectiviteit, aangezien de vliegers na het avondvliegen niet ingezet kunnen worden op de daarop volgende ochtend. Hij heeft daarom besloten om toch weer te gaan vliegen volgens het ritme van weken waarin op vier avonden wordt gevlogen, zij het dat dit enkele malen wordt afgewisseld met weken waarin geen avondvliegen plaatsvindt. (*Noot Secretaris: Planning is nu als volgt: Week 3,4, 5, ,7 8, 11 en 12, dus zeven weken met 4 dagen per week.. Indien 2 dagen per week zou worden gevlogen zou dat gedurende 13 weken aaneengesloten hebben plaatsgevonden*). Daarbij wordt wel onverminderd gestreefd naar het zoveel mogelijk exporteren van deze vliegactiviteiten. **Dhr. Verf** is teleurgesteld over deze keuze. De uitgevoerde enquête had een grote respons en een duidelijke meerderheids-conclusie (95%) voor het concentreren van het avondvliegen in een aaneengesloten periode met op twee dagen per week avondvliegen. Hij betreurt het feit dat zo snel een keuze is gemaakt zonder dat in overleg met de COVM is gezocht naar mogelijkheden om de gesignaleerde problemen op te lossen. Volgens hem was het beter geweest om het 1 winterseizoen te proberen en pas na een analyse van de klachten conclusies te trekken. **Dhr. Den Drijver** antwoordt dat niet was afgesproken de proef een geheel winterseizoen te laten duren. Hij benadrukt dat de gemaakte keuze niet leidt tot een groter aantal avondvluchten. Wel is het zo dat de behoefte aan avondvliegen groter is dan in het verleden. Daardoor kan niet worden volstaan met twee avonden per week in een korte periode. **Dhr. Bennen** en **dhr. Veldman** sluiten zich aan bij de woorden van **dhr. Verf**. **Dhr. Veldman** merkt op dat door de wijziging het aantal klachten zal toenemen. **Dhr. Bennen** benadrukt het belang van het goed communiceren van de gemaakte keuze. **De voorzitter** onderschrijft dat. (*toevoegen aan aandachtspuntenlijst*).

10. **Open dagen Koninklijke Luchtmacht**

Op verzoek van de gemeente Leeuwarderadeel schetst **dhr. Den Drijver** de problematiek van de onderlinge afstemming van de planning van de Open Dagen van de Luchtmacht en de dorpsfeesten van Cornjum/Jelsum.

Een delegatie van de Luchtmacht heeft hierover gesproken met de Burgemeester van Leeuwarderadeel en vertegenwoordigers van de dorpsraden. Vastgesteld is dat het moeilijk is te schuiven met de Open Dagen aangezien die ingepast dienen te worden in het schema van de Open Dagen van andere landen en andere regionale evenementen zoals TT en het Oerolfestival. Met de planning van de dorpsfeesten kan ook moeilijk worden geschoven, omdat die volledig is afgestemd op de andere dorpsfeesten in de regio. Afgesproken is om in 2008 de overlast te verminderen door in de ochtenduren de kinderspelen te organiseren en dan voornamelijk te vliegen met relatief geluidarme vliegtuigen. Voor de Open Dagen van 2011 en later zal worden getracht de Open Dagen te verschuiven naar het 2^e weekeinde in juni. Dit is nog wel afhankelijk van de planning van de Open Dagen van de Koninklijke Landmacht.

11. **Werkwijze VROM in kader tweedelijns-handhaving geluidcontour**

Dhr. Verf merkt op dat zijn plaatsvervangster mevr. Tigchelaar tijdens de vorige vergadering heeft gevraagd hoe de tweedelijns-handhaving door het Ministerie van VROM nu precies plaatsvindt. De omwonenden-vertegenwoordigers van Menaldumadeel hadden namelijk in hun archief een stuk gezien, waaruit blijkt dat VROM slechts de percentages vliegbewegingen onder ogen krijgt en geen daadwerkelijke aantallen. Zoals aangegeven in het verslag van de vorige vergadering de VROM-Inspectie hierover nog contact opnemen, maar dat gesprek heeft niet plaatsgevonden. Hij stelt voor om in werkgroepverband de methodiek van de tweedelijns-handhaving te bespreken. **Dhr. Bennen** onderschrijft deze opvatting. Hij zou graag zien dat e.e.a. eens in een samenvattende notitie zou worden uitgewerkt. **Dhr. Peen** antwoordt dat hij nog maar sinds kort bij deze materie is betrokken (*Noot secretaris: als opvolger van dhr. Vaneman*) en dus nog niet alle details kent. Hij merkt op dat de inzet van de beperkte handhavingscapaciteit van de VROM Inspectie onderwerp is van prioriteitstelling. Afhankelijk van risico en nalevingsgedrag wordt meer of minder capaciteit bij een bepaalde doelgroep ingezet. Zijn inschatting is de tweede lijns-handhaving van de geluidcontouren daarom niet de hoogste prioriteit heeft.

Besloten wordt in klein verband (*Dhr. Faber, dhr. Peen, dhr. Verf, dhr. Bennen en de secretaris*) op een rij te zetten hoe de tweedelijns-handhaving is georganiseerd en wat de rol van de VROM inspectie daarbij is (*opnemen in aandachtspuntenlijst*).

12. **Informatie over gebruik vliegbasis**

Dhr. Den Drijver geeft een opsomming van de diverse activiteiten van de vliegbasis Leeuwarden in de afgelopen periode. In de eerste helft van 2007 zijn er relatief weinig vliegbewegingen geweest als gevolg van technische problemen, waardoor weinig F16-vliegtuigen beschikbaar waren. In het najaar is veel vanaf ander locaties gevolgen, waaronder de vliegbasis Eindhoven. Het exporteren van geluid zal volgend jaar worden voortgezet met oefeningen in Engeland, Portugal, Canada en de Verenigde Staten. Daar staat tegenover dat volgend jaar (mei-juni) wel weer een FWIT wordt georganiseerd. De tweede fase daarvan zal vanuit Noorwegen plaatsvinden. Een andere activiteit is de oefening Frisian Flag in de 1^e helft van april. Vanaf 1 juni 2008 zal de vliegbasis Leeuwarden weer verantwoordelijk zijn voor de invulling van de luchtmachtoperaties in Afghanistan. Daarbij worden ondersteuning verleend door vliegers van de vliegbasis Volkel, zoals in de afgelopen periode ook Leeuwarder vliegers zijn ingezet toen deze taak werd uitgevoerd door Volkel. **Dhr. Verf** merkt op blij te zijn met de aankondiging dat een deel van de FWIT oefening naar Noorwegen wordt geëxporteerd. Hij memoreert dat in de COVM meermalen is aangedrongen op het verdelen van de oefening over de deelnemers, maar tot dusver was die suggestie steeds afgewezen. Dhr Den Drijver voegt hieraan toe dat hij niet de verwachting wil wekken dat de 2e helft FWIT in het vervolg altijd in het buitenland kan gaan plaatsvinden.

11. **Begroting**

De door de secretaris opgestelde concept-begroting voor 2008 (*nr. LW/06.30/8*) geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. **De secretaris** zal de begroting indienen bij het Ministerie van Defensie. (*aandachtspunt*)

12. **Rondvraag**

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag. Besloten wordt de 31^e vergadering te houden op 21 april 2008 en de 32^e vergadering op 17 november 2008.

13. **Sluiting**

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.